

‘Een nieuwe zorg’

Fractievoorzitter Pieter van Geel over vereiste innovaties voor de zorgsector

Fractievoorzitter van het CDA, Pieter van Geel, verzorgde op 3 juni de keynote speech tijdens Contact NL Overheid Zorg-Bedrijfsleven in Sociëteit De Witte. Hier sprak hij over de noodzaak van ‘een nieuwe zorg’. De Flevum netwerkbijsamenkomst was een goede gelegenheid om met verschillende zorginstellingen van gedachten te wisselen:

“Van tevoren weet je nooit precies welke doelgroep je kunt verwachten. Maar de reacties vind ik altijd het meest interessant. Hoewel... de vraag of de overheid meer moet voorlichten over het drinken van water was wellicht wat minder relevant.” Business Haaglanden blikt samen met Van Geel terug op de netwerkbeurs en gaat dieper in op de vereiste innovaties voor de zorg.

Peter van Geel, fractievoorzitter CDA Tweede Kamer, was in de eerste twee kabinetten-Balkenende Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu. Daarvoor was hij onder meer Gedeputeerde en lid van de Provinciale Staten van Noord-Brabant voor het CDA. In zijn functie als fractievoorzitter werd hij door Flevum Forum Network benaderd met de vraag of hij mee wilde werken aan de zorgbijsamenkomst: “Toen de initiatiefnemers mij benaderden, werd duidelijk dat dit soort bijsamenkomsten goed aansluiten bij mijn ideeën over innovaties. Als we nu niets doen, komt er straks een onbetaalbaar, onsolidair zorgsysteem. Dat drijft onze fractie om innovaties voor de zorg uit te dragen.”

INNOVATIES IN DE ZORG

Op de vraag welke innovaties er nodig zijn op het gebied van de zorg, reikt Van Geel twee elementen aan die ten grondslag liggen aan de plannen. “Je moet zorgen dat in alle sectoren van ons land het juiste klimaat ontstaat, zodat innovaties tot stand komen. Er is een bepaalde *attitude* nodig die gericht is op vernieuwing. Dat moet de overheid vooral stimuleren, ook in de zorg. Daarbij mag de overheid best een helpende

Pieter van Geel,
fractievoorzitter
CDA

hand bieden. We willen dat bepaalde innovaties tot stand komen in de zorg, bijvoorbeeld gericht op de gevolgen van vergrijzing.”

Volgens Van Geel betreffen innovaties zowel technische, als sociale en institutionele vernieuwingen. “Die laatste twee noem ik, omdat we wel veel techniek kunnen hebben, maar we er niets mee opschieten als de techniek

niet ingevoerd wordt, vernieuwingen wegens conservatieve weerstanden niet opgepakt worden of als innovaties niet goed worden verspreid naar andere ziekenhuizen. Het is natuurlijk wel belangrijk dat er technische innovaties zijn en dat zal ook absoluut doorgaan. Ik noem bijvoorbeeld Zorg van het Innovatieplatform, waardoor vroegtijdig kankeronderzoek mogelijk is. Daar heb je nieuwe middelen om snel kanker te

ontdekken en dat zijn innovaties in de zorg die van belang zijn. De grootste verbeteringen die gemaakt moeten worden, gaan echter over hoe je gegevens sneller door kunt geven. Dit betreft het zogeheten elektronische patiëntendossier. We kijken hier hoe we ervoor kunnen zorgen dat zo’n vernieuwing snel door alle ziekenhuizen wordt opgepikt. En daar ligt, veel meer dan aan de technische kant, een grote opgave.” Er zou in dit land een beeld heersen dat dergelijke efficiency ten koste gaat van fysieke handen aan het bed. Betreurenswaardig volgens Van Geel, want deze angst leidt tot het tegenhouden van noodzakelijke vernieuwingen. En juist als je helemaal niets doet, gaan de kosten omhoog. “Het is dus belangrijk om deze angst tegen te gaan,” aldus Van Geel. “Alles blijft niet zoals het is. Kijk alleen al naar de voorspelde 500.000 vacatures die zullen ontstaan in de zorg. Je zult innovatief moeten zijn om toekomstige ontwikkelingen aan te kunnen pakken.”

Tijdens de zorgbijsamenkomst van Flevum stuitten dergelijke voorstellen soms op sceptische reacties van zorginstellingen. Is er echt wel draagvlak genoeg voor vernieuwingen? Zal dit wel door iedereen opgepikt worden? Van Geel is er optimistisch over: “Vernieuwingen doen er soms langer over dan we denken, maar uiteindelijk zullen ze wel ingevoerd worden. Innovaties met als doel productiviteitsverhoging zullen zeker doorgang vinden. Kijk bijvoorbeeld naar het fenomeen typex. Twintig jaar geleden gebruikte iedereen dit bij het corrigeren, terwijl men nu nauwelijks meer op die manier met pen en papier werkt. Er zullen wel altijd mensen met krullende handschriften brieven blijven schrijven. Hetzelfde geldt voor innovaties in de zorg. Je zult altijd voorlopers hebben, een middengroep die vervolgens meegaat en een kleine groep die achterblijft.” Om daar snel lachend aan toe te voegen: “Maar deze kleine groep zal vanzelf verdwijnen!”

VEILIGHEID EN PRIVACY

Het in gebruik nemen van een elektronisch patiëntendossier (EPD) komt

steeds dichterbij. De dossiers zullen op een landelijk netwerk digitaal bewaard worden. Er zitten verschillende voordelen aan het dossier. De gegevens van de patiënt hoeven maar eenmaal te worden ingevoerd, kunnen snel opgevraagd worden en zijn altijd beschikbaar. Veel dossiers worden nu al digitaal bewaard, maar zijn vaak alleen opvraagbaar binnen één huisartsenpraktijk of ziekenhuis. De landelijke koppeling van het EPD brengt dus zeker verbeteringen met zich mee. Van Geel vindt echter wel dat de veiligheid en privacy van het systeem voorop moet staan. “Het systeem moet absoluut betrouwbaar zijn. Het gaat om essentiële gegevens over het medische verleden van mensen. Ten slotte moet er goed naar de privacy-kant gekeken worden. Mensen zijn bang dat hun dossier in verkeerde handen valt. Er moet dus vanalles afgewogen worden.”

CONCRETE MAATREGELEN

De wet waarin het elektronische patiëntendossier wordt geregeld ligt nu bij de Kamer ter goedkeuring. Tijdens de bespreking van deze wet zullen zaken als privacy en betrouwbaarheid gegarandeerd ter sprake komen.

Tegelijkertijd liggen er nog meer voorstellen op tafel voor nieuwe maatregelen in de zorg. Van Geel: “Tot heden ging het als volgt: ziekenhuizen behandelen, verzekeraars betalen en wij betalen de verzekeraars weer als burger. Dat zat helemaal vast getimmerd; er was geen prijs-onderhandeling mogelijk. Zodoende was er geen enkele prikkel om tot een betere kwaliteit of tot meer behandelingen te komen. Nu hebben we afgesproken dat 34 procent van alle behandelingsprijzen vrij onderhandelbaar zijn tussen ziekenhuizen en verzekeraars.” Er moet nog wel een nadere toetsing plaatsvinden over deze vrijere onderhandelingspositie voor behandelingskosten. Van Geel verduidelijkt: “Dat komt omdat we in een regering zitten waarin de één wat anders wil dan de ander. Vervolgens moeten we de stok in het midden steken.”

Ook met betrekking tot de organisatorische aspecten in de zorg kunnen

er slagen gemaakt worden. Marketing via labels op producten is een bekende strategie voor veel merken. Van Geel vraagt zich echter af of medicijnen ook op dergelijke wijze geprofileerd moeten worden: “Is het wel relevant welk merk medicijnen je hebt? Het gaat alleen om de werkzame stoffen. Het is nu door verzekeraars afgedwongen dat ze alleen de goedkoopste medicijnen betalen, die overigens dezelfde kwaliteit hebben. Zo komt er dus druk op de ketel voor innovatie.”

BIZWORLD: ‘ONDERNEMEN IS KINDERSPEL’

Fractievoorzitter Pieter van Geel is ambassadeur van de Stichting BizWorld: “Wanneer je dingen wilt veranderen en het welvaartspeil wilt behouden of zelfs wil laten toenemen - ondanks de vergrijzing - moet je met minder mensen steeds meer doen. Bij deze inspanning hoort ondernemerschap. In Nederland is dit ondernemerschap minder verspreid dan in de VS, waar ondernemen echt tussen de oren zit. Als stichting draagt BizWorld zorg voor een gezonde economische toekomst van Nederland. En hier kan je niet vroeg genoeg mee beginnen. Uit onderzoek blijkt dat kinderen uit groep 8 erg ontvankelijk zijn voor nieuwe zaken, waardoor het project BizWorld op basisscholen in Nederland wordt ingezet.”

Tijdens de Flevum beurs spreekt directeur Pauline van Dulken over de mogelijkheden van BizWorld. De Stichting BizWorld is een non-profit organisatie en houdt zich bezig met economische projecten voor het basisonderwijs. Het project BizWorld is een ondernemersspel voor kinderen van circa 12 jaar. Het leert de kinderen in spelvorm een bedrijf op te zetten, een product te ontwikkelen en te verkopen, en de financiën van een bedrijf te begrijpen. Het doel van BizWorld is om met behulp van ondernemers uit het bedrijfsleven kennisoverdracht te realiseren door verbanden te leggen met het project en het ‘echte’ bedrijfsleven. Een ondernemer geeft hierbij het voorbeeld als rolmodel. www.bizworld-nederland.nl

Het standpunt van Van Geel is duidelijk: innovaties voor de zorgsector zijn een *must*. “Kijk bijvoorbeeld naar röntgenfoto’s; het is niet meer van deze tijd om met röntgenfoto’s van de ene naar de andere afdeling te lopen. In razendsnel tempo zal alles digitaliseren. Er zullen daarbij weerstanden zijn, waar goed rekening mee moet worden gehouden. Zelf hecht ik ook grote waarde aan privacy, betrouwbaarheid en verantwoordelijkheid. Maar innovaties zijn niet meer te stoppen.”

Fotografie: MICO ORIE ■